

Ползвани означения и пояснения:

- За основа на предложението проект за наредба е ползван текста от одклада на арх. Здравков от 22.07.2016.
- В текста на приложенията липсва номерация на членовете, към които се отнасят, тъй като се очаква след наместването им в окончателния вариант на проектонаредбата да претърпят промени.
- Частите в приложенията, където се упоменават повторно изисквания на наредбата, имат за цел да дадат пълнота и улеснение на изпълнителите.

**НАРЕДБА НА СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ЗА РЕДА И НАЧИНА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ
НА ОБЩЕСТВЕНИ ОБСЪЖДАНЯ**

ПРОЕКТ!

**Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1 Тази наредба урежда обществените отношения, свързани с реда и начина за провеждане на обществени обсъждания, за определяне на заинтересованите общности, за оповестяване на общественото обсъждане и за определяне на резултатите от него по въпроси, свързани с пространственото развитие и устройството на територията на Столична община.

Чл. 2 (1) Цел на наредбата е да осигури и гарантира своевременно: информираност, публичност, откритост, прозрачност, достъп до информация и участие на обществеността за постигане на обществено съгласие и подкрепа в процеса на взимане на решения от компетентните общински органи в областта на пространственото развитие и устройството на територията на Столична община.

Мотиви:

Ако обществеността не бъде информирана навреме, участието ѝ във взимането на решения няма да е адекватно и полезно.

(2) Цел на обществените обсъждания е осигуряване на възможност, компетентните общински органи да взимат правилни, законосъобразни и устойчиви решения за благоприятна и качествена градска среда, съобразени в максимална степен с изразените становища, мнения, предложения, възражения и препоръки от обществеността.

Чл. 3 (1) Обществено обсъждане се провежда в случаите, предвидени в нормативен акт от по-висока степен (ЗУЗСО, ЗУТ, ЗРР, ЗКН, ЗООС, ЗБР, ЗЗТ, Орхуската конвенция и др.) и от тази наредба.

Мотиви:

Гражданите не знаят кои са тези нормативи, а и не всички служители от администрацията са с юридическо образование, за да ги познават.

(2) Обществено обсъждане по въпроси, извън случаите по ал. 1, може да се провежда по решение на Столичния общински съвет или на кмета на Столична община, включително по предложение на граждани и/или неправителствени организации.

Мотиви:

- За да имат СОС и кметът свободата да подложат на обществено обсъждане всеки проект или въпрос извън описаните в наредбата.
- Кметът и СОС не винаги са уведомени за възникнали проблеми, за които знаят граждани или организации.

Чл. 4 Обществени обсъждания се провеждат на възможно най-ранния етап от развитие на съответното административно производство, когато все още не е формирана воля от страна на администрацията на общината и на решаващия орган по какъвто и да било начин.

Чл. 5 Общественото обсъждане на проекти по чл.7 се извършва след съгласуването им по реда на чл. 127, ал. 2 от Закона за устройство на територията, преди обявяването на заинтересуваните лица по чл. 128, ал. 6 от Закона за устройство на територията и преди разглеждането им от Общинския експертен съвет по устройство на територията.

Мотиви:

Дава се възможност заинтересованите лица по чл.128 от ЗУТ първо да се запознаят чрез обсъждането с направените с проектите предложения и едва после да внасят жалби в съда - в мнозинството си те са без необходимата експертиза, за да вникнат в проектните решения сами. Така, ако общественото обсъждане предшества възможността за обжалване пред съда, ще отпаднат жалбите поради недостатъчна информираност и неразбиране, което е добре и за възложителя, и за проектантите, и за гражданите, и за съда.

Чл. 6 Пълната процедура по провеждане на обществено обсъждане се състои от:

1. професионална консултация по реда на глава четвърта;
2. представяне на проекта по реда на глава пета;
3. заключителна дискусия по реда на глава пета.

Мотиви:

- Добре е понятието "обществено обсъждане" да остане само като общо за целия процес.
- Професионалната консултация е част от общественото обсъждане, наравно с представянето на проекта и заключителната дискусия.

Чл. 7 На обществено обсъждане подлежат задължително:

Мотиви:

Думата „задължително“ е добавена, за да няма колебания и място за тълкувания от организаторите на обществените обсъждания.

1. Общият устройствен план /ОУП/ (текстови и графични материали съгласно чл. 18 на Наредба 8 на МРРБ от 14 юни 2001), Рамковата програма за прилагане на ОУП, Структурните и специализираните програми по прилагането на ОУП, Екологичната оценка на ОУП, Правилата и нормативите за прилагане на ОУП). Проектите за изменение на ОУП.
2. Общинският план за развитие /ОПР/ и Интегрираният план за градско възстановяване и развитие на Столична община /ИПГВР/.

Мотиви:

- Кметът на общината организира, координира и контролира разработването на ОПР съгласно чл. 35 на ПП на ЗРР, а Общинският съвет приема документа с решение (чл. 37, ал. 1).
- ОПР подлежи на обществено обсъждане по правилата на чл. 36 и 37 на ПП на ЗРР.

3. Проектите за подробни устройствени планове със схемите към тях и техните изменения за:

- 3.1. реструктуриране на жилищни комплекси;
- 3.2. промишлени зони и технологични паркове;
- 3.3. значими инфраструктурни проекти;
- 3.4. сгради с обществено предназначение с височина над 30 м. в Централната градска част;
- 3.5. проектите в устройствените зони тип "Ц" и "Смф";
- 3.6. нови или засягащи значително съществуващи улици от I-ви и II-ри клас;
- 3.7. изграждане на общински обекти от първостепенно значение.

Мотиви към точката:

- Не е утвърдена практиката да се обсъждат схемите, а има случаи, когато създават проблеми, като например схемите за премесваемите обекти в зелени площи и за районите, за рекламата и тн.

- За регламентиране чрез наредбата на вече утвърдената практика за обсъждане на подробните устройствени планове. Това се налага и от редица случаи на остра обществена реакция, които наложиха обществени обсъждания: кръстовището на Семинарията, кръстовището на булевардите „България“ и „Гешов“, трасето на трамвай № 6 и др.

- За т.3.5 - Тези зони с голямо натоварване на територията влошават градската среда и е редно да се чуе мнението на засегнатата общност.

4. Проектите за „основен ремонт“, „реконструкция“ и благоустройство на публичната градска среда и/или на отделни елементи от нея /улици, площадни пространства, сгради от системата Културно-историческо наследство /КИН/, включително елементите- от “Зелената памет на София”, от Централна градска част /ЦГЧ/, елементи на зелената система на Столична община /паркове и градини/, елементи на транспортната система (ж.п. гари, интермодални терминали, метро станции, линейна инфраструктура и др.)
5. Проекти за обекти от културното наследство по Закона за културното наследство и за архитектурни и градоустройствени намеси, засягащи опазването и развитието на обекти от системата КИН, съгласно ОУП.

Мотиви:

-За т.4- Чрез проекти за ремонт и реконструкция, без знанието и участието на главния архитект или НАГ, на практика се променя автентичният вид на недвижими паметници на културата като Градината на минералната баня, Градината на Военния клуб, площад “Руски паметник”, бул. “Цар Освободител” , случаят с настилката на бул. “Дондуков” и др.

-За т.5- Примерите с къщата на Яблански, „Къщата с ягодите”, къщата на бул. “Дж.Баучер” и др.

6. Проекти за паметници съгласно чл.19, ал.3 на Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община.

Мотиви

Примерите с острите полемки около паметника на цар Самуил, паметниците „България 1300” и на съветската армия и т.н.

7. При допускане на застрояване в терените на зелената система, съгласно чл.12 от ЗУЗСО и при промяна на предназначението на територии и поземлени имоти, предвидени в общите или в подробните устройствени планове за озеленени площи, които не са реализирани.

Мотиви:

Това е изискване на чл.62а, ал.3 от ЗУЗСО във връзка с чл.127, ал.1 от ЗУТ, както и изискване на чл.12 от ЗУЗСО.

8. Проекти за обекти в територии извън строителните граници на населените места в Столична община

Мотиви:

Например планът за управление на ПП "Витоша", проекти за кариери - с. Лозен, с. Балша, опасни и вредни производства, някои гробищни паркове като в с.Казичене и др.)

9. Проектите за обекти и инициативи, в които се влагат публични средства, активи и ресурси като: средства от държавния и общински бюджет и общински заеми и европейски фондове; проекти реализирани чрез публично-частно партньорство; проекти на инвеститори клас А, Б и В, и т.н.

Примери: технологични/бизнес паркове, изграждане на високи сгради-небостъргачи, общински инвестиции в еко-селище, заеми за изграждане на инфраструктурни проекти (кръстовища на две нива) и др.

10. Проекти за обекти, носещи потенциален риск за здравето и средата

Примери

Инсталации и площадки за преработка на отпадъци, бензиностанции и газостанции в непосредствена близост до жилищни територии и др.

11. Заданията на проектите по всички предходни точки, с изключение на ОПР и ИПГВР.

Мотиви:

- Колкото по-рано се отчете мнението на експертите и заинтересованата общественост, толкова повече усилия, време и средства могат да бъдат спестени.

- Уточненото задание и разполагането с по-пълна информация ще облекчи задачата на проектантите.

- Ще се избегнат конфликтни ситуации на по-късен етап.

Чл. 8 Етапите на проекта по смисъла на тази наредба са:

1. формулиране на задача или проблем, определяне на обхват, проучване на обществените нагласи;
2. предварителни проучвания и задание;
3. разработване и избор на варианти на проектното решение;
4. изготвен проект;
5. доклад за мониторинг и/или оценка на изпълнението и/или въздействието на проектите по чл. 7, съгласно предвидените за всеки проект индикатори и срокове.

Чл. 9 (1) Обществено обсъждане на проект се провежда на етапите преди одобряване на заданието за проекта по предходния член, т. 2, и преди одобряване на изработения проект по предходния член, т. 4 за всички проекти от чл.7 , с изключение на ОПР и ИПГВР.

Мотиви:

Препоръчително е обществено обсъждане да се проведе и за избор на вариант но, за да се спести време, сме предложили изборът да стане чрез допитвания.

(2) ОПР и ИПГВР се обсъждат след готов анализ и целеполагане и след завършена програма за реализация.

Чл. 10 (1) Цел на общественото обсъждане на заданието на проекта е възможно най-пълното информиране на обществеността за целите и същността на проекта, за това какъв проблем ще бъде решен, каква част от територията на Столична община ще бъде засегната, какви са очакваните резултати и отражение върху съществуващата градска среда.

Мотиви:

- Възможно най-пълното информиране на обществеността предполага последващ информиран избор или изразено мнение и, когато е навреме, предотвратява конфликти на етап, когато не може да се намери удовлетворително решение.
- За изпълнение на целите на наредбата по чл.2.

(2) Окончателното задание за проектиране се изготвя въз основа на изразените при общественото обсъждане мнения, становища и предложения, включително с методите от глава трета.

(3) Цел на общественото обсъждане на готовия проект е установяване на съответствието между заданието за проектиране и изработения проект и отразяване на изразените при общественото обсъждане мнения, становища и предложения, включително и с методите по глава трета.

(4) Окончателният проект се изготвя на основата на изразените при общественото обсъждане мнения, становища и предложения, включително по методите от глава трета.

Чл. 11 При избор между разработените варианти на проекта се извършва:

1. Публикуване на всички материали за всеки един от вариантите на решение, включително проучвания, анализи и оценки, на електронните страници на Столична община, НАГ и на засегнатите райони.
2. Представяне на тези варианти по реда на глава пета.
3. Провеждане на допитвания по реда на глава трета.
4. Оформяне на избора с мотивирано решение.

Мотиви за т.3:

Допитванията се предлагат като по-кратък заместител на процедурата по обществено обсъждане.

Чл. 12 Общественото обсъждане се съвместява и е част от процедурата за провеждане на консултации по екологичната оценка и/или оценката за съвместимост, които възложителят на проекта които възложителят на проекта организира и провежда по Закона за опазване на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие.

Мотиви:

За съответствие с чл.127, ал.1 от ЗУТ.

Чл. 13 (1) Общественото обсъждане се провежда въз основа на заповед на Кмета на Столична община, която отговаря на Приложение №2. Заповедта съдържа информация за провеждане на професионалната консултация, представянето на проекта и заключителната дискусия.

Мотиви за Приложение 2:

- Практиката показва, че районните администрации се затрудняват в прилагането на наредбата и допускат пропуски и грешки в текста на заповедта.
- По този начин ще се уеднакви прилагането на наредбата във всички райони.

(2) Към заповедта се прилагат:

1. Кратка информация на достъпен за неспециалисти език за: целите и същността на проекта, засегнатата територия, размера, източника и начина на финансиране, сроковете на изпълнение и очакваните резултати.

Мотиви:

- Използването на достъпен за неспециалисти език гарантира, че същността на проекта, ползата от него и неговото отражение върху засегнатата общност ще бъдат разбрани правилно.

- Тази мярка предотвратява възникването на недоразумения и напрежение както между проектантите и граждани, така и между граждани и местна власт.

2. Пълнен опис на съдържанието на комплекта документи в началото на общественото обсъждане.

(3) Заповедта по ал. 1 с приложенията по ал. 2 се обявява, като се поставя на определените за това места в сградата на Столична община, Направление „Архитектура и градоустройство“, на информационните табла в административни сгради на засегнатите райони и кметства, както и на други предварително оповестени обществено достъпни средищни места така, че информацията да достигне до заинтересованата общественост. Заповедта с приложенията се публикува на електронните страници на Столична община, Направление „Архитектура и градоустройство“ и на съответните райони, и в предварително оповестени поне един национален всекидневник и една национална електронна медия, като се изпраща по електронен път на вписаните в регистъра на НАГ по чл.16, ал.1, както и на Камарата на архитектите в България, на Съюза на архитектите в България, на Съюза на урбанистите и Съюза на ландшафтните архитекти, а в случаите на проекти, засягащи до три квартала - и до домоуправителите на всички етажни собственици и собствениците на имоти в засегнатите квартали.

Мотиви:

За да се реши основен проблем на обществените обсъждания - че гражданите или изобщо не научават за намеренията на Столична община или научават много късно.

(4) За случаите по чл. 7 заповедта се издава от кмета на Столична община.

Мотиви:

- ЦГЧ обхваща няколко района;

- Компетентни органи по цялостното виждане и отговорността за пространственото развитие и устройство на територията са Столичен общински съвет, кметът и главният архитект на СО.

- КИИ системата е елемент на ОУП и е в правомощията на НАГ и на Главния архитект.

(5) За останалите случаи, заповедите за обществените обсъждания се издават от кметовете на райони.

(6) Независимо от издателя на заповедта организирането и провеждането на общественото обсъждане се изпълнява от районните администрации.

(7) Заповед за обществено обсъждане може да се издаде и по предложение на граждани и неправителствени организации.

Чл. 14 (1) Към издаване на заповед се пристъпва само след пълното комплектоване

и съгласуване на документацията по проекта, но не по-късно от 5 дни от комплектоването.

Мотиви:

- Описването на всичките три части на общественото обсъждане в една заповед дава пълна информация на обществеността и възможност повече граждани да се запознаят отрано с намеренията на Столична община.

- Ако комплектът не е пълен не може да се изпълнят целите на Наредбата и усилията на всички участници в общественото обсъждане ще са напразни.

- Въвеждането на срок по ал.1, а и на други места в наредбата, предотвратява удължаване на процедурата.

(2) Пълният комплект на документацията по подлежащия на обществено обсъждане проект и съпътстващите го материали се изпращат на кмета на района, където ще се провежда общественото обсъждане.

(3) Десет дни преди представянето или заключителната дискусия, пълната документация се предоставя за преглед и на хартиен носител, при посочено в заповедта по чл.13, ал.1 лице от администрацията, което е длъжно да дава разяснения и допълнителна информация в работното си време, включително по електронен път.

(4) Главният архитект на Столична община организира публикуването и поддържането на интернет страниците на Направление „Архитектура и градоустройство“ на Столична община пълна и актуална информация за документите, които подлежат на обществено обсъждане по реда на тази наредба.

(5) Кметовете на районите, засегнати от проекта, отговарят за публикуването и поддържането на електронните страници на районите на пълна и актуална информация за проектите, подложени на обществено обсъждане.

Чл. 15 Средствата за провеждане на обществени обсъждания се осигуряват от бюджета на Столична община.

Глава втора.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМИРАНост НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА И ПУБЛИЧНОСТ

Мотиви за смяната на заглавието на главата:

- За съответствие с текста на чл.2, ал.1 и за постигане на целите на наредбата.

- За следване на принципа, че информирането трябва да е на цялата общественост, а участието - на заинтересованата общност. Често се случва гражданин да живее в един район, а да има собственост в друг и няма да разбере, че е заинтересовано лице, ако се съобщава само в района, пряко засегнат от проекта.

Чл. 16 (1) Като допълнителен начин за информиране на обществеността се създава публичен електронен регистър на електронната страница на Направление „Архитектура и градоустройство“. Гражданите и организациите (включително нерегистрираните по ЗЮЛНЦ), които желаят редовно да получават информация за пространственото развитие и устройството на територията на Столична община, извън задължителната за публикуване съгласно Закона за достъп до обществена информация, подават заявление до главния архитект на Столична община и биват вписвани в регистъра.

Мотиви:

- За постигане на прозрачност, откритост и публичност на достатъчно ранен етап;
- За спазване на изискванията на Закона за достъп до обществена информация, съгласно който органите на местната власт са задължени субекти.

(2) Заявлението за вписване съдържа: имена на лице за контакт, пощенски или електронен адрес, телефон (по желание) както и каква информация желае да получава.

(3) Информацията се изпраща на посочения електронен или пощенски адрес в деня на публикуването ѝ в интернет или до 3 дни от създаването ѝ.

(4) Изпращането на информация се прекратява след писмено заявление от регистрираните граждани и организации до главния архитект на Столична община и при невалиден адрес.

Чл. 17 Запитванията и писмата от вписаните в регистъра на НАГ граждани и организации, както и отговорите от общинската администрация, се публикуват в рубрика “Обществени обсъждания и консултации” на електронната страница на НАГ, Столична община и в същата рубрика на страниците на засегнатите райони.

Глава трета.

ОСИГУРЯВАНЕ НА УЧАСТИЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА ОБЩНОСТ

Мотиви за смяната на заглавието на главата:

- За съответствие с текста на чл.2, ал.1 и постигане на целите на наредбата.
- Допитванията са форма на участие на заинтересованата общност.

Чл. 18 (1) С цел по-пълно отразяване на обществените нагласи и успоредно с обществените обсъждания, по инициатива на кмета на Столична община, на главния архитект на Столична община, на Столичния общински съвет или на граждани и организации, може да се организира допитване до обществеността чрез следните доказали се добри практики - заедно или поотделно:

1. В етапа на предварителните проучвания и при подготовка на задания за изработване на проекти:

- 1.1. непредставителни качествени допитвания чрез групови дискусии във фокус-групи и дълбочинни интервюта;
- 1.2. количествени извадкови проучвания като преки или телефонни индивидуални интервюта и анкети, включително тези онлайн.

2. В случаите, когато се взема решение или се прави избор между варианти се извършват количествените изследвания, гарантиращи най-висока представителност и точност, каквито са извадковите изследвания по метода на пряко индивидуално интервю по местоживееене в засегнатата от проекта територия. Други методи могат да доведат до изключване на групи граждани.

3. Заедно или последователно с изследванията по точки 1 и 2, и като допълващи, могат да се прилагат, според проекта:

- 3.1. конкурси и изследване на алтернативни решения;
- 3.2. кръгли маси;
- 3.3. работни групи по конкретни случаи;
- 3.4. събиране на предложения и идеи, включително по заявен от граждани и организации проблем;
- 3.5. публични дискусии, обществени форуми, включително по средствата за

масова информация.

Мотиви:

Понятията, употребени в тази глава, и разписаните изисквания са съобразени с утвърдените научни стандарти за провеждане на допитвания и проучвания на обществените нагласи.

(2) Практиките по ал.1 се прилагат само след осигурена преди това пълна информираност на обществеността относно проекта: цели и търсени резултати, предпоставки, условия, ползи и евентуални рискове и вреди, професионални и граждански аргументи “за” и “против” и т.н., като само тогава произвеждат легитимен резултат.

Мотиви

Ако се изрази мнение или се пристъпи към решение без предварителна информираност, резултатът от практиките по ал.1 ще произведат неадекватна, възможно манипулативна информация.

(3) Допитването се оповестява на електронната страница и на вписаните в регистъра към Направление „Архитектура и градоустройство“ със съобщение, което съдържа подробна информация по предходната алинея за намеренията на Столична община да възложи изработването на проект по ал. 1, връзка към публикуваните материали за проекта и срок за участие и изпращане на мнения и предложения за насоката на проучванията или на заданието, който срок не може да бъде по-кратък от 10 дни.

Мотиви

Редно е информацията, създадена от заинтересованата общност “да се върне” обратно към нея.

Чл. 19 (1) Допитването се възлага на лица със съответната професионална компетентност (социолози, статистици, маркетинголози, антрополози и др.), и се извършва съгласно утвърдените научни стандарти за представителност, релевантност и достоверност на събраната информация. Информацията, получена по друг начин не може да служи за вземане на решение.

Мотиви

Информация, събрана по начин, различен от научно приетите стандарти, може да бъде използвана манипулативно за необосновани, “неправилни” решения, каквито са примерите с онлайн анкетите за паметника “България 1300”, за паважа на бул.”Дондуков”, за проекта за ремонт на Руски паметник.

(2) Съответният инструментариум на допитването се съгласува с експерти в областите по чл. 24, ал.1 и представители на заинтересованата общност.

Мотиви

За да бъде адаптиран въпросникът, например, към спецификата на изследвания проблем.

(3) Методологията, инструментариумът, обобщените в табличен вид резултати, анализи и изводи от допитването, както и изпратените във връзка с допитването мнения и предложения, се публикуват на електронната страница на Направление „Архитектура и градоустройство“ на Столична община и на районите в рубриката “Обществени обсъждания и консултации”.

Мотиви

За да отпаднат евентуалните съмнения в манипулиране на резултатите от допитването.

(4) Изпратени във връзка с допитванията мнения и предложения, които са със съдържание неотнормосимо към поставения въпрос, се публикуват отделно.

Мотиви

Ако не се публикуват, се предполага лице, преценяващо съдържанието и избор на критерии за преценка. По-подходящо е да се публикуват на място, различно от останалите или да се заличават частите от текста, които са нецензурни, обидни или без никаква връзка със съдържанието.

Чл. 20 (1) Материалите от практиките по предходния член са неразделна част от документацията към даден проект и се представят на органите, компетентни да одобряват проекта.

Чл. 21 (1) Заседанията на общинските експертни съвети по устройство на територията са открити за обществеността и медиите.

(2) Гражданите могат да присъстват на заседанията на общинските експертни съвети и, по съответния ред, да правят изказвания, питания, становища и предложения.

Мотиви:

Привнасяне на добра практика, включително съобразено с чл. 2 (3) на ПОДСОС: принцип на публичност при взимане решения и тяхното изпълнение, и ЗМСМА - чл. 28.

Чл. 22 С цел осигуряване на участието на заинтересованата общественост в процеса на взимането на решения могат да се организират и форми на пряко участие на гражданите, посочени в чл.3 на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление.

Глава четвърта. ПРОФЕСИОНАЛНА КОНСУЛТАЦИЯ

Мотиви за смяната на заглавието на главата:

Изразът "Предварително представяне на проекти" предполага отделна процедура, каквато не е описана в наредбата.

Чл. 23 (1) По всички въпроси, подлежащи на обществено обсъждане по реда чл.3, ал.1 на тази наредба, се провежда професионална консултация на предложения проект.

Мотиви

Всички проекти по чл.3, ал.1 са от безспорна значимост за града имнението на експертите е от безспорна важност.

(2) В случаите на чл. 3, ал. 2 професионалната консултация на проекта се предвижда със заповед по Приложение №2, по инициатива на кмета на Столична община, по предложение или доклад на Главния архитект на Столична община и на звено „Градско и пространствено планиране”.

Чл. 24 (1) Професионална консултация на предложения проект се извършва на заседание на Общинския експертен съвет по устройство на територията, с осигурено участие на експерти от всички необходими сфери – архитектура, градоустройство, транспорт, устойчива мобилност, икономика и финанси, екология, социология, антропология, психология и др.

Мотиви

За използване на капацитета на експертите от всички специалности за изследване в пълнота на възможните ползи и рискове от проекта и за подобряване на качеството на проектното решение.

- (2) Съветът по ал. 1 се назначава по реда на чл. 5, ал. 4 от Закона за устройство на територията. Със заповедта по чл.13 от глава първа се определя съставът, дневният ред, мястото, датата и часът на заседанието.
- (3) Съобщение за провеждане на заседание на съвета по ал.1 се публикува най-малко 10 дни предварително на електронните страници на Направление „Архитектура и градоустройство“ на Столична община, на Столична община и на страниците и информационните табла на засегнатите от проекта райони.
- (4) Към съобщението се публикува предложеният за представяне и обсъждане проект – текст и графика, като се посочва лице или звено в Направление „Архитектура и градоустройство“, което е длъжно да дава разяснения и допълнителна информация в работното си време, включително по електронен път.
- (5) Срокът за запознаване с проекта между датата на публикуването и датата на заседанието на ОЕСУТ за професионалната консултация е най-малко 10 дни.
- (6) Заседанията на съвета по ал.1 са открити за обществеността и медиите и се документират с аудиозапис, стенограма и протокол.
- (7) В заседанията на съвета по ал.1 участват кметовете и главните архитекти на районите, засегнати от разглеждания проект, както и експертите по ал.1 .
- (8) Предложеният проект се представя от лицата, на които е възложено изработването му.
- (9) По представения проект се изслушват мненията, становищата и предложенията на присъстващите експерти.
- (10) Мненията, становищата и предложенията по ал. 9 се протоколират.
- (11) В 7-дневен срок от провеждане на заседанието на съвета по ал. 1 всички негови членове, както и присъствалите на заседанието други лица, могат да представят в Направление „Архитектура и градоустройство“ свои писмени мнения, становища и предложения по представения проект.
- (12) Аудиозаписът по ал. 6, протоколът по ал. 10, присъственият лист (Приложение 3), и писмените мнения, становища и предложения по ал. 11 стават част от документацията на проекта. Те се обобщават от администрацията на Направление „Архитектура и градоустройство“ в табличен вид.
- (13) Материалите по ал. 6, 10, 11 и 12 се публикуват на електронната страница на Направление „Архитектура и градоустройство“, на Столична община и на засегнатите райони в срок до 10 дни от датата на проведеното заседание.
- (14) Представянето се провежда най-рано 10 дни след публикуването по предходната алинея.

Чл. 25 (1) След представянето на проекта, въз основа на изказаните и постъпили писмени указания, мнения, становища и предложения, компетентният орган, иницирал професионалната консултация може да върне проекта за преработка, след което отново да го подложи на процедурата по тази глава или непосредствено на представяне и заключителна дискусия по глава пета.

(2) Мотивираното решение на компетентния орган по ал.1 се публикува в електронен вид, като част от документацията на проекта, до 3 дни след издаването му.

(3) Периодът от публикуването на решението до представянето на проекта по глава пета не може да бъде по-кратък от 10 дни.

Чл. 26 Професионална консултация, която не е проведена по изискванията на

наредбата, се провежда отново.

Глава пета.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЕКТ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ДИСКУСИЯ

Мотиви за смяната на заглавието на главата:

- *Професионалната консултация е също част от общественото обсъждане и е вече разписана в глава четвърта.*

- *Смяната е следствие от разместването на други глави.*

Чл. 27 (1) Цел на представянето на проекта е възможно най-пълното информиране на обществеността за целите и същността на проекта, какъв проблем ще бъде решен, каква част от територията на Столична община ще бъде засегната, какви са очакваните резултати и отражение върху съществуващата градска среда.

(2) Цел на заключителната дискусия по готовия проект е установяване на съответствието между заданието за проектиране и изработения проект и отразяване на събраните при представянето мнения становища и предложения, включително и с методите по глава трета.

Чл. 28 Представяне на проект или заключителна дискусия, при които не са спазени правилата, изложени в Приложение № 1, не се признават за проведени и се провеждат отново.

Чл. 29 (1) Представянето и заключителната дискусия за проекта или за неговото задание се провеждат във всички засегнати от подложения на обсъждане проект райони на Столична община.

(2) Представянето и заключителната дискусия за проекта или неговото задание се провеждат в извънработно време и в подходящи за целта лесно достъпни помещения на територията на съответния район, за които е осигурено озвучаване и презентационна техника.

(3) Когато проектът засяга повече райони се провежда, освен предвидената от ал. 2, и обща за районите заключителна дискусия.

Мотиви

Примерът с обсъждането на материалите на ОУП.

Чл. 30 (1) Десет дни преди датата на представянето на проекта и 10 дни преди датата на заключителната дискусия на електронните страници на Столична община, НАГ и засегнатите райони се публикува повторно съобщение, преpraщащо към актуалната информация за общественото обсъждане на проекта.

(2) Периодът от публикуването на материалите от представянето на проекта до заключителната дискусия не може да бъде по-кратък от 10 дни.

Чл. 31 (1) В представянето и в заключителната дискусия задължително участват: кметът и главният архитект на района, както и компетентни и упълномощени да отговарят на всички въпроси длъжностни лица. За участие се канят писмено: възложителят по смисъла на ЗУТ, лицата, изработили проекта, представители на органите, компетентни да одобряват проекта, представители на съгласувателните органи, лицата, представили писмени мнения, становища и предложения на предходните етапи, заинтересованите лица по смисъла на ЗУТ, представители на професионални организации по чл. 5, ал. 4 от Закона за устройство на територията

и вписаните в регистъра на НАГ лица и организации.

Мотиви:

Присъствието на всички страни, които имат отношение към проекта, ще им даде възможност да се запознаят с аргументите за всяка гледна, което е предпоставка към постигане на консенсус.

(2) Представянето се провежда по правилата в Приложение №1.

(3) Представянето и заключителната дискусия продължават, докато в залата има желаещи да се изкажат.

(4) По време на представянето и на заключителната дискусия се водят аудиозапис, стенограма, присъствен лист (Приложение 3) и протокол (Приложение № 4), които се прилагат към комплекта документи за проекта и стават неразделна негова част. Протоколът се подписва от модератора, представител на общината и присъствалите представители на проектантския екип.

Мотиви:

Почти всеки път участниците в обсъжданията настояват за протокол и при представянето.

(5) Аудиозаписът, стенограмите и протоколите по ал. 4 се публикуват в рубриката “Обществени обсъждания и консултации” на електронните страници на Направление „Архитектура и градоустройство“, на Столична община и на засегнатите райони до 5 дни след събитието.

(6) Мненията, становищата и предложенията след представянето и след заключителната дискусия се публикуват до 3 дни след изтичане на срока за тяхното внасяне.

(7) Ако проектите са претърпели промени, видът им се актуализира до 3 дни след внасянето на променения проект.

Чл. 32 (1) Представянето на проекта се извършва от представители на проектантския екип.

(2) При представянето на проекта проектантът е длъжен да дава разяснения на присъстващите граждани и представители на организации както за общите предвиждания на плана, така и за предвижданията, засягащи конкретни имоти, когато е приложимо.

Чл.33 Модераторът, определен да води представянето на проекта и заключителната дискусия, осъществява възложената му дейност безпристрастно и при спазване на правилника - Приложение № 1.

Чл. 34 (1)Редът и начинът за провеждане на заключителната дискусия са съгласно чл.... и Приложения № 1.

(2) Заключителната дискусия се провежда по правилата в Приложение №1, най-рано 15 дни след представянето на проекта.

(3) Срокът за внасяне на становища и предложения по проекта започва от представянето, и изтича 5 дни след публикуване на материалите от заключителната дискусия.

(4) Внесените становища и предложения стават неразделна част от документацията и се публикуват на електронните страници на НАГ, на Столична община и на засегнатите райони до 3 дни след изтичане на срока за внасянето им.

Чл. 35 (1) Всички материали от проведеното обществено обсъждане се разглеждат, заедно с пълната документация на проекта, от експертен съвет по устройство на територията, който изразява становище. Към него се прилага задължително и таблица с аргументираното решение на съвета по всички постъпили по време на и във връзка с общественото обсъждане становища и предложения.

(2) В зависимост от издателя на заповедта за провеждане на общественото обсъждане, становище изразява ОЕСУТ или РЕСУТ. В случаите, когато становището се издава от РЕСУТ, то задължително се внася за разглеждане от ОЕСУТ.

(3) В 3-дневен срок от провеждането на заседанието по предходната алинея всички материали от експертния съвет се публикуват на електронните страници на НАГ, на Столична община и на съответния район.

Чл. 36 След провеждането на общественото обсъждане, въз основа на изказаните мнения, становища и предложения, кметът на Столична община, включително по предложение на Общинския експертен съвет по устройство на територията, може да върне проекта за преработка с указания, след което отново да го подложи на обществено обсъждане.

Чл. 37 Пълният комплект документи по един проект се публикува и съхранява безсрочно в една и съща рубрика на електронните страници на НАГ и на засегнатите райони, в машинно четим формат, който позволява търсене и работа със софтуер, включително за незрящи.

Мотиви

Пълният комплект документи на всички проекти по тази наредба става "обществена информация" по смисъла на Закона за достъп до обществена информация и трябва да може да се ползва постоянно и от хора с увреждания.

Чл. 38 Пълният комплект документи на проекта е неразделна част от доклада, с който проектът се внася за разглеждане и одобряване от Столичния общински съвет и от висшестоящи одобряващи органи.

Мотиви

За да могат компетентните органи, когато взимат решение, то да е "информирано" и "правилно".

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Общественост“ е едно или повече физически или юридически лица и техни сдружения, организации или групи.

2. „Заинтересована общност“ е обществеността, която е засегната или може да бъде засегната от вземането на предлаганите управленски решения. За заинтересована общност се считат и неправителствените организации,, включително професионалните, чиято дейност има отношение към пространственото развитие и устройството на територията на Столична община.

3. „Обществено обсъждане“ е процедура, по която се осъществява сътрудничество между органите на местната власт и обществеността, в резултат на което граждани и неправителствени организации участват във вземането на управленски решения.

4. „Пространствено развитие” е „еволуция на териториите във всички измерения (икономически, социални, екологични, физически)“, съгласно речника на термините за пространствено планиране на Съвета на Европа, публикуван през 2007 г.

5. „Централна градска част” е територията с граници, посочени в ЗУЗСО.

6. „Значими инфраструктурни проекти” са, например, трасета на метролинии и метростанции, улици и градски артерии от клас I и II, кръстовища на няколко нива, училища, детски градини, корекции на речни корита и др., които влияят трайно на системите на града и определят дългосрочно развитието на градската среда.

7. „Основен ремонт“ и „реконструкция“ са по смисъла на § 5, точки 42 и 44 от Допълнителните разпоредби на ЗУТ.

8. „Проект” по смисъла на тази наредба са описаните във чл.7, устройствени планове- общи, подробни, паркоустройствени, схеми, разработки за ремонти или реконструкции, програми, стратегии, инвестиционни проекти, концепции и т.н.

9. „Средищни места” по смисъла на настоящата наредба са географски определени пространства и обекти, които са най-посещавани от заинтересованата общност като например: сградите на районните общински администрации, пазари, супермаркети, магазини, пощенски станции, училища, читалища, търговски центрове, спирки на обществения транспорт, кина, спортни съоръжения и др.

§ 2. (1) Кметът на Столична община осъществява контрол по спазване на тази наредба.

(2) Кметът на Столична община може да прехвърля свои функции по тази наредба на заместник-кметовете и на главния архитект на Столична община.

§ 3. На общинските служители, осигуряващи провеждането на обсъждания по тази наредба извън работно време, се заплаща допълнително възнаграждение по предвидения за това законов ред.

§ 4. Възложителят заплаща допълнително на проектанта всяка преработка на проекта, с изключение на тези, които се дължат на несъответствие на проекта със заданието или с препоръките от общественото обсъждане, от ОЕСУТ, от Столичния общински съвет и евентуални висшестоящи одобряващи органи.

§ 5. Сроковете по тази наредба се увеличават с броя на дните, обявени за официални празници, когато такива попадат в конкретен времеви диапазон. Сроковете започват да текат от деня след събитието, за което се отнасят.

§ 6. През почивните дни, попадащи в сроковете по тази наредба, мнения, становища и предложения може да се внасят по виртуалното деловодство, като за дата на входящия номер се приема датата на подаване на документа от вносителя.

Преходни разпоредби

§ 7. Обществените обсъждания по започнали преди влизане в сила на тази наредба административни производства, по които се изисква провеждане на обществено обсъждане, се извършват по реда на тази наредба.

§ 8. С настоящата наредба се отменя Наредбата за реда и начина за провеждане на обществени обсъждания приета с Решение № 950 по Протокол № 120 от 11.10.2007 г. на Столичния общински съвет.

§ 9. Настоящата наредба се приема на основание чл. 5, ал. 4 от Закона за устройството и застрояването на Столична община, чл. 21, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация.

ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Проект за правилник, по който да се провеждат представянето на проекта и заключителната за общественото обсъждане дискусия.
2. Проект на заповед за провеждане на обществено обсъждане на проект.
3. Проект на присъствен лист.
4. Проект за протокол от провеждане на представянето на проекта или от заключителната за общественото обсъждане дискусия.

Мотиви:

Текстовете на приложенията са много подробни, за да може наредбата да се прилага и от административни лица без опит в обществените обсъждания.